

## Všetko má svoj čas



### **Herodesova hodina, čas smrti**

*Keď Herodes uvidel Ježiša, veľmi sa zaradoval. Už dávno ho túžil vidieť, lebo o ňom počul a dúfal, že ho uvidí urobiť nejaký zázrak. Mnoho sa ho vypytoval, ale on mu na nič neodpovedal. Ale Herodes so svojimi vojakmi ním opovrhol, urobil si z neho posmech, dal ho obliecť do bielych šiat a poslal ho nazad k Pilátovi. Lk 23,8-11*

Výsmech, pohrdanie. Ježiš sa tu stáva obeťou všetkých zábav človeka. Celý svet sa baví na jeho účet. Ježiš nepovie ani slovo. My sme citliví na každú poznámku, pohľad, ktorý sa dotýka našej hrdosti. Ježiš mlčí. Človek si chce svojimi zábavami ukradnúť božský život. Chce prežívať raj. Robí všetko, aby ho mohol získať. Nedarí sa. Herodes bol celý život nepokojný, Písmo hovorí, že bol v rozpakoch. Spomeňme si na hostinu, na ktorej pripravil o život Jána Krstiteľa. *Keď potom vošla dcéra tejto Herodiady a tancovala, zapáčila sa Herodesovi i spolustolujúcim. Kráľ povedal dievčine: „Žiadaj si odo mňa, čo chceš, a dám ti.“ A veľmi jej prisahal: „Dám ti všetko, čo si len zažiadaš, hoc aj polovicu svojho kráľovstva.“ Mk 6,22-23* Herodesova hostina je obrazom sveta, ktorý sa zbláznil - zábavy, bláznivý tanec, pomätenie zmyslov, tanečnica, na ktorú každý žiadostivo hľadá a všetko to končí smrťou. Herodesova hostina je presným opakom Ježišovej poslednej večere. Na Herodesovej hostine sa pripomínajú narodeniny, oslavujú sa pôžitkom a končí sa smrťou. Posledná večera je predobraz Ježišovej smrti, ktorý vedie k daru života. Herodesov čas, je časom strachu, Herodes sa Jána bál, bál sa svojich spolustolujúcich, keby nedodržel slovo. Jeho strach privádza k smrti.

### **Ježišova hodina, čas lásky**

Kána Galilejská má silné prepojenie na Ježišovo ukrižovanie. Ježišovo upozornenie „ešte neprišla moja hodina“ zaznie v priebehu evanjelia na viacerých miestach (porov. Jn 7, 8. 30; ). Avšak zaznie aj opačné vyjadrenie: „Nadišla jeho hodina“ v Jn 12, 23; 13, 1 a v Jn 17, 1, keď je Ježiš vo večeradle so svojimi apoštolmi a vyhlási: „Otče, nadišla hodina.“ Hodinou oslávenia je Pánova smrť na kríži. Posledné slová ukrižovaného Krista v Jánovom evanjeliu sú: „Je dokonané.“ (Jn 19, 30)

Hodina, pre ktorú prišiel na svet, aby oslávil Otca a Otec oslávil Syna, sa naplnila. Ježišova smrť na kríži je vrcholným znamením. Tam sa odhaľuje Ježišova identita, jeho láska a napĺňa sa Boží plán záchrany človeka.

### **Čas v knihe Kazateľ**

*„Všetko má svoj čas a každá činnosť pod nebom má svoju chvíľu: je čas narodiť sa a čas zomrieť, čas sadiť a čas vytrhať, čo bolo zasadené, čas zabíjať a čas liečiť, čas búrať a čas stavať, čas plakať a čas smiať sa, čas nariekať a čas tancovať, čas rozhadzovať kamene a čas zbierať ich, čas objímať a čas zdržať sa objatia, čas hľadať a čas strácať, čas opatrovať a čas odhodiť, čas trhať a čas zošívaj, čas mlčať a čas hovoriť, čas milovať a čas nenávidieť. Je čas vojny a čas pokoja. Všetko urobil vhodne na svoj čas: do srdca im vložil (tušenie) večnosti, ale nik nemôže vystihnúť dielo, ktoré Boh sám koná od počiatku až do konca.“ 3,1-8.11*

Starozákonné poňatie ukazuje skôr na užší význam pojmu čas, a to "stanovený čas", "pravý čas" alebo "čas vhodnej príležitosti". Udalosti majú svoje presne vymedzené miesto v čase. Na čas používajú termín (zrvan, zem'n)) a značí určitý vymedzený čas.

**Je to Bohom stanovený čas a príležitosti, ktoré dáva.** Biblické zjavenie učí vidieť vo všetkom dianí presný plán. **Preto sa chvíľa každej udalosti napĺňa ako prázdna nádoba.** Nejde o abstraktné plynutie času. Oproti cyklickému poňatiu, ktoré bolo v staroveku bežné, možno toto poňatie označiť za lineárne - veci nepokračujú donekonečna, ani sa nevracajú k začiatku. Čas znamená naplnenie okamihu.



**Človek je akoby predurčený ustavične niečo robiť.** V tomto ponímaní času, čas sa nemíňa, ale sa premieňa, naplňuje. Ježiš povedal, prišiel som preto, aby som naplnil vôľu Otca. Čo vytvára, naplňuje moja aktivita? Spomínané poňatie času je lineárne v tom zmysle, že čas jednotlivých udalostí sa naplňuje a vždy ide o jedinečnú a vhodnú príležitosť.

Čo ale hovorí oných štrnásť antitéz? Štrnásť znamená dvakrát sedem - čo je dvakrát číslo plnosti. Zahŕňajú plnosť ľudského života, **zdá sa tak, že všetko v ľudskom živote má svoj čas.** Všetkých dvadsaťosem oblastí ľudských činností má od Boha určenú chvíľu - v našom hodnotení sú pozitívne, ako aj negatívne. Kazateľ k nim ale pristupuje nestranne, bez morálneho hodnotenia - len konštatuje. **Pretože nepoznáme Boží charakter, nemôžeme pevne hovoriť, čo je v Jeho očiach dobré a čo je zlé.**

**V nasledujúcich veršoch Kazateľ hovorí, že človek by mal užívať dobrých vecí, pretože sú od Boha.** Na jednej strane je teda pominuteľnosť a relativita a človek si jej má byť vedomý, na druhej strane nie je dobré prepadať v pesimizmus a je treba sa radovať z dobrých vecí, pretože tie sú od Boha. Človek má tiež žiť v bázni pred Bohom. **Boh je tu so svojim časom, časom vhodného okamihu a vhodnej príležitosti, ktorú nám stále dáva.** Všetky oblasti ľudskej činnosti majú od Boha určenú chvíľu. Poukazujú na šírku ľudského života, akoby chceli povedať, že je to tak "v poriadku". Báseň začína narodením a umieraním, tým, čo leží mimo oblasti ľudskej kontroly. Končí bojom a pokojom, ktoré sa naopak zdajú byť kontrolovateľné. Pokoj naopak spočíva aj v Božom požehnaní. Vyžaduje si ale úsilie zo strany človeka, tak pomoc zo strany Božej.

Kazateľ vo svojej knihe nehodnotí, nemoralizuje. Ale rozlišuje medzi múdрым konaním a pochabosťou. Skôr tým jemne poukazuje na to, že **človek nie je schopný spoznať Boží charakter a nedokáže posudzovať veci z Božej perspektívy.** Výsledkom toho všetkého nemá byť rezignácia, ale naopak striedmosť v živote, uvedomenie si svojich hraníc a nachádzanie dobrých vecí, ktoré uprostred všetkých pominuteľností od Boha dostávame. V tom spočíva aj jeho výkladový potenciál dnes, v dobe skepsy a pesimizmu.

Je čas milovať a čas nenávidieť. Čas boja a čas pokoja. Posledná séria párov vyjadrujúca opozíciu, začína láskou (je čas milovať), končí pokojom (svoj čas má pokoj). Určuje to, čo bude posledným a to, čo má váhu. *Ako zvládam čas nenávisťi a ako čas pokoja? Čím naplňam svoj čas? Aký čas žijem Herodesov alebo Ježišov?*